

امروز می‌گویند اگر چنانچه غنی‌سازی داشته باشید، ما چنین و چنان می‌کنیم؛ فردا می‌گویند اگر موشک داشته باشید، ما چنین و چنان می‌کنیم؛ بعد می‌گویند اگر با فلان کشور ارتباط نداشته باشید، ما چنین و چنان می‌کنیم؛ اگر با فلان کشور ارتباط داشته باشید، ما چنین و چنان می‌کنیم! مدام تهدید [هست] و مجبوریم که در مقابل تهدیدهای دشمن عقب‌نشینی کنیم. یعنی قبول مذاکره‌ای را که با تهدید همراه است، هیچ ملت با شرفی انجام نمی‌دهد. ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

حرف روز

هم اراده داریم؛ هم قدرت

هفته قبل، شرکت ردیابی نفتکش‌ها، تانکر ترکرز در خبری اعلام کرد که «به دلایلی که هنوز ناشناخته است، اکثر نفتکش‌های با پرچم ایران اکنون برای اولین بار در هفت سال و نیم گذشته، به درستی و بدون جعل اطلاعات از طریق AIS اطلاعات خود را ارسال می‌کنند. حدود ۲۵ نفتکش از ۳۹ نفتکش ایران ناگهان در سیستم‌های ردیابی جهانی قابل مشاهده شدند.» این خبر را می‌توان از دو منظر اراده و قدرت دید.

فعال‌سازی اسنپ‌بک را می‌توان هدف‌گذاری برای ورشکستگی اقتصادی در جنگ ترکیبی‌ای دانست که مدت‌هاست شروع شده است. در این نزاع، دو اراده رو در روی یکدیگر قرار گرفته‌اند. اراده اول، اراده جریان صهیو-آمریکایی است. جریان صهیو-آمریکایی تلاش دارد تا فروش نفت ایران را به صفر برساند و این مقدمه و پایه‌ای برای تحمیل اراده و خواسته‌ی این جریان است. اما در مقابل، یک اراده تغییر وجود دارد. این اراده تغییر فقط در پرونده ایران نیست، بلکه در سایر پرونده‌ها نیز مشهود است.

برای مثال، هندی‌ها با وجود اصرار آمریکایی‌ها و وضع تعرفه سنگین، حاضر نشدند از خرید نفت روسیه امتناع کنند. موضوع اراده در کشورهای دیگری مانند چین نیز مشهود است؛ چینی‌ها هم اراده دارند و هم اصرار دارند که درخواست و تلاش آمریکایی‌ها برای کاهش فروش نفت ایران را پشت گوش بیندازند.

این موضوع به دگردیسی در ساختار قدرت جهانی مربوط می‌شود؛ در نظم نوین جهانی، اژدهای شرقی تلاش دارد اراده آمریکایی‌ها را بلعد. در این بازی، یک‌سو هم اراده ایرانی‌ها حضور دارد که بر ایستادگی و تأمین امنیت انرژی‌شان اصرار دارند.

اما جنبه‌ی دیگر قضیه هم به موضوع قدرت مربوط است؛ موضوع فقط مربوط به سال ۱۴۰۴ نیست. در سال ۱۳۹۷ هم جریان عبری-عربی غربی تلاش داشت که نفت ایرانی‌ها را به صفر برساند و حتی صهیونیست‌ها حمله به نفتکش‌های ایرانی را در دستور کار قرار دادند. این تقابل به جایی رسید که ایران در جنگ نفتکش‌ها، ۱۲ شناور صهیونیست‌ها را مورد اصابت قرار داد.

موازنه تهدید و وحشت باعث شد که صهیونیست‌ها پا پس بکشند و فروش نفت ایران به میزان غیرقابل باور امروز برسد. امروز هم در بر همان پاشنه سابق می‌چرخد و مهم‌تر این‌که هم اراده و هم قدرت بیشتری در جریان است.

خلاصه این‌که ایران آموخته است باید در مقابل قلدری و قمه‌کشی جریان صهیو-آمریکایی در دریا بایستد و پا پس نکشد؛ تجربه‌ی ایران از نادر مهدوی تا هم‌زمان درباردار تنگسیری نشان داده که می‌توانند این اراده و قدرت را با قاطعیت به تصویر بکشند.

(یعقوب ربیعی)

گزارش روز

پایان ۲۲۳۱، غرب تنها ماند!

امروز، ۲۶ مهرماه، موعد پایان اعتبار قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل می‌باشد. قطعنامه‌ای که طی سال‌های گذشته محدودیت‌های قابل توجهی بر برنامه هسته‌ای ایران تحمیل کرده بود. دکتر عراقچی، وزیر امور خارجه نیز دیروز در بیانیه‌ای تأکید کرد که با پایان این قطعنامه، تمامی محدودیت‌های پیشین شورای امنیت علیه ایران خاتمه یافته و کشورمان از دستور کار این شورا خارج می‌شود. او همچنین بر اصل حقوق حاکمیتی ایران تأکید کرد و یادآور شد که این حقوق قابل مذاکره نیست و تحت فشار سیاسی قرار نخواهد گرفت. عراقچی همچنین بر ضرورت حاکمیت قانون بر جهان، تأکید کرده و اعلام کرد که ایران، به عنوان یکی از امضاکندگان پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای، از این پس صرفاً به تعهدات خود طبق این پیمان پایبند خواهد بود و هیچ محدودیتی در برنامه هسته‌ای کشور اعمال نخواهد شد. این موضع ایران، توسط کشورهای متعددی، از جمله چین و روسیه، صراحتاً مورد حمایت جدی قرار گرفته است.

اما از حیث تأثیرات آنچه غرب به عنوان بازگشت قطعنامه‌ها از آن یاد می‌کند، تحلیل ریچارد نفیو، طراح اصلی تحریم‌های ایران، چشم‌اندازی جالب توجه ارائه می‌نماید. فحوائ کلی گفته‌های او اینگونه است که بازگشت تحریم‌های تعلیق شده و اجرای عملی آن‌ها، هرچند روی کاغذ اقدامی قاطع به نظر می‌رسد، اما تضمینی برای اثرگذاری واقعی آن وجود ندارد. اجرای این تحریم‌ها نیازمند هماهنگی گسترده میان دیپلمات‌ها و دولت‌های بین‌المللی است، هماهنگی‌ای که در شرایط کنونی دیده نمی‌شود. بازگشت تحریم‌های شورای امنیت نیز بدون اجماع جهانی، صرفاً جنبه‌ای سیاسی و نمادین خواهد داشت و از قدرت اجرایی واقعی برخوردار نیست. نفیو همچنین به تغییرات بنیادین شرایط جهانی اشاره می‌کند. جایگاه ایران در بازار انرژی و اقتصاد جهانی اکنون با دوران تحریم‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ قابل مقایسه نیست. کشورهایی مانند چین و روسیه نه تنها با اجرای تحریم‌های جدید همکاری نخواهند کرد، بلکه عملاً در مسیر آن مانع‌تراشی می‌کنند.

با این حال، نمی‌توان اثرات روانی و محدودیت‌های غیرمستقیم فشارهای غربی را نادیده گرفت. به ویژه برای بخش‌هایی از تجارت ایران با برخی کشورها، این فشارها می‌تواند تأثیرگذار باشد، اما سخن این است که دندان قطعنامه ۲۲۳۱ کشیده شده و در شرایط فعلی دستیابی غرب به اهداف اصلی خود، از حیث اقتصادی و انرژی ایران، ممکن نیست.

در مجموع، پایان اعتبار قطعنامه ۲۲۳۱ گامی مهم در بازپس‌گیری حقوق هسته‌ای ایران است و نشان می‌دهد که کشورمان از این پس صرفاً متعهد به پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای خواهد بود و هیچ محدودیت اضافی از سوی شورای امنیت اعمال نخواهد شد. از طرفی تلاش غرب برای بازگرداندن محدودیت‌ها از مسیرهای غیر دیپلماتیک با موانع جدی فنی، سیاسی و بین‌المللی مواجه است و احتمال موفقیت آن بسیار محدود خواهد بود. این شرایط ایران را در موقعیتی تقویت‌شده در عرصه هسته‌ای و دیپلماتیک قرار می‌دهد و نشان می‌دهد که کشورمان امروز نه تنها از منظر حقوقی، بلکه از نظر تأثیرگذاری در مناسبات بین‌المللی، جایگاه بالاتری یافته است.

(علی محمدی)

خبر ویژه

صهیونیست‌ها به ما خیانت کردند!

در پی حمله چند ماه پیش رژیم صهیونی به قطر، استیو ویتکاف، فرستاده ویژه رئیس‌جمهور آمریکا در امور خاورمیانه، اعلام کرد این اقدام باعث شد او و جرد کوشنر، داماد دونالد ترامپ، احساس خیانت کنند. به گزارش الجزیره، ویتکاف در گفت‌وگو با شبکه CBS گفت: «من و جرد کوشنر به خاطر حمله اسرائیل به قطر، حس خیانت داشتیم.» او افزود: «قطر بازیگر کلیدی در مذاکرات میان حماس و اسرائیل بود و این حمله باعث شد اعتماد میان ما و قطری‌ها از بین برود.» ویتکاف با تأکید بر نقش قطر در روند دیپلماتی منطقه گفت: «پس از حمله، دسترسی به مقام‌های قطری تقریباً غیرممکن شد و این، اهمیت نقش آن‌ها را بیش از پیش آشکار کرد.» هم‌زمان، جرد کوشنر نیز به شبکه ABC گفت: «رئیس‌جمهور ترامپ احساس کرد اسرائیلی‌ها از کنترل خارج شده‌اند»

ایران؛ بازیگر کلیدی تحولات منطقه

جلال دهقانی فیروزآبادی، تحلیلگر مسائل بین‌الملل و استاد دانشگاه علامه طباطبائی، تصمیم ایران برای عدم حضور در نشست شرم‌الشیخ را «عقلانه» و مبتنی بر «بررسی دقیق هزینه و فایده» دانست. وی تأکید کرد: «ایران با این تصمیم از اصول سیاست خارجی خود عقب‌نشینی نکرد و با حمایت از مواضع حماس، همچنان نقش کلیدی و تعیین‌کننده‌ای در تحولات منطقه ایفا می‌کند.» او همچنین گفت: «پیشنهاد ایران برای مذاکره در نیویورک، یک فرصت واقعی و سازنده بود که می‌توانست به تفاهم‌های مؤثر منجر شود.» دهقانی فیروزآبادی افزود: «ایران با حفظ استقلال سیاست خارجی خود، در برابر تلاش‌های صلح تحمیلی مقاومت کرده و از منافع ملی خود دفاع کرده است.» این استاد دانشگاه همچنین بر اهمیت «دیپلماسی فعال و ابتکاری با همسایگان عرب» تأکید کرد تا «نقشه‌های فشار و تفرقه‌افکنی علیه ایران را خنثی کند» و «جایگاه منطقه‌ای ایران را تقویت نماید.»

توسعه میادین مرزی؛ کلید افزایش تولید و صادرات

ایران با امضای قراردادهای توسعه مشترک و تشکیل کارگروه‌های فنی، راهبردی نوین برای بهره‌برداری از میادین نفت و گاز مرزی پیش گرفته است. بیش از ۲۸ میدان از ۷۰ میدان نفتی و گازی کشور، مشترک با همسایگان است و حدود ۴۰ درصد ذخایر نفت و نیمی از ذخایر گاز کشور را شامل می‌شوند. برداشت ایران از این میادین کمتر از ۴۵۰ هزار بشکه در روز است، در حالی که همسایگان بیش از ۱٫۲ میلیون بشکه برداشت دارند. وزارت نفت با تشکیل کمیته‌های فنی مشترک و بازاریابی و فروش مشترک، مدل جدید قراردادهای توسعه مشترک (JDA) را در دستور کار گذاشته است. این مدل شامل «مشارکت فنی مشترک»، «بازاریابی مشترک» و «تقسیم منافع بر پایه ارزش حرارتی» است. یکی از مقامات وزارت نفت گفت: «استفاده از مدل توسعه مشترک می‌تواند ضریب بازیافت نفت را تا ۳۰ درصد افزایش دهد و منافع اقتصادی و سیاسی قابل توجهی ایجاد کند.» همچنین کشور از ظرفیت شرکت‌های داخلی برای طراحی و اجرای پروژه‌ها بهره می‌برد و تأمین مالی را از طریق صندوق توسعه ملی و تهاتر نفت انجام می‌دهد. نسخه نهایی چارچوب قراردادها تا پایان ۱۴۰۴ آماده خواهد شد.

دولت آمریکا در بحران تعطیلی!

دولت آمریکا به دنبال ادامه تعطیلی فدرال، تصمیم گرفته است حدود ۸۰ درصد کارکنان غیرنظامی اداره ملی امنیت هسته‌ای را به مرخصی بدون حقوق بفرستد. به گزارش پولیتیکو، این اداره وابسته به وزارت انرژی، با کمبود منابع مالی برای پرداخت دستمزدها مواجه شده و حدود ۱۴۰۰ نفر از کارکنان آن تحت تأثیر این تصمیم قرار می‌گیرند. بودجه این آژانس امروز (۲۶ مهر ۱۴۰۴) به پایان می‌رسد. همچنین بودجه فدرال دیوان عالی آمریکا نیز تا امروز به پایان می‌رسد. تعطیلی دولت آمریکا خسارات اقتصادی گسترده‌ای به دنبال داشته و وزارت خزانه‌داری هشدار داده است که «هزینه تعطیلی فعلی دولت ممکن است به حدود ۱۵ میلیارد دلار در هفته برسد.» اسکات بایسنت، وزیر خزانه‌داری، تصریح کرد: «توقف فعالیت بیشتر سازمان‌ها و برنامه‌های فدرال به طور مستقیم بر ساختار اقتصادی کشور اثر گذاشته است.» اختلافات میان جمهوری خواهان و دموکرات‌ها در کنگره بر سر تصویب بودجه همچنان ادامه دارد و مجلس سنا چندین بار در این مسیر ناکام مانده است.

باید فضای مجازی را ساماندهی و قاعده‌مند کنیم

علی‌اصغر نخعی‌راد، عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس، بر ضرورت ساماندهی و قاعده‌مند کردن فضای مجازی تأکید کرد. او گفت: «رها بودن فضای مجازی مشکلات جدی به‌ویژه در حوزه روانی و اجتماعی ایجاد کرده است.» نخعی‌راد افزود: «آزادی بیان به معنای اجازه دادن به هر فرد برای انتشار هرگونه محتوا، به‌ویژه توهین و اخبار نادرست، نیست و این موارد باید با برخورد قانونی مواجه شوند.» این نماینده مجلس با اشاره به آثار مخرب انتشار اخبار کذب، بیان کرد: «حتی زمانی که تکذیبیه منتشر می‌شود، اثر منفی این اخبار همچنان در جامعه باقی می‌ماند.» او همچنین فضای مجازی ایران را با کشورهای دیگر مقایسه کرد و گفت: «فضای مجازی در دیگر کشورها منظم و قانونمند است، اما در کشور ما چنین نظمی وجود ندارد.» نخعی‌راد تأکید کرد که باید قوانینی وضع شود تا هیچ فردی بدون سند و مدرک ادعایی نکند و در صورت تخلف، با برخورد قانونی قاطع مواجه شود تا امنیت روانی جامعه حفظ شود.

«محمد رضا محسنی‌ثانی»، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، تصریح کرد: «خط قرمز جمهوری اسلامی در مذاکرات کاملاً مشخص است و موضوع گفتگو تنها پرونده هسته‌ای خواهد بود.» وی افزود: «حفظ حق غنی‌سازی شرط مذاکرات است.» همچنین اظهار داشت: «از طریق گسترش همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه، عضویت در پیمان‌هایی چون شانگهای و بریکس و افزایش صادرات، می‌توانیم آثار تحریم‌ها را کاهش دهیم.»

هشتصد میلیون دلار برای نوسازی تجهیزات حفاری اختصاص یافت. «حمید بورد»، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، گفت: «قراردادهایی با شرکت‌های داخلی و دانش‌بنیان امضا شده تا ناوگان حفاری و تجهیزات فنی بازسازی شود.» او افزود: «هدف، ارتقای خدمات فنی و نقش‌آفرینی بیشتر شرکت ملی حفاری در توسعه میادین نفت و گاز کشور است.»

پایگاه خبری آکسیوس به نقل از منابع مطلع اعلام کرد: «دیدار زلنسکی و ترامپ در کاخ سفید ساده و آرام نبود.» این رسانه افزود: «ترامپ درخواست زلنسکی برای ارسال موشک‌های توماهوک را رد کرد. این رویکرد ترامپ، تعجب و سردرگمی رهبران جهانی را در پی داشت.» همچنین پیشنهاد شد طرحی مشابه «طرح ترامپ برای غزه» برای اوکراین تدوین شود.

«حجت‌الاسلام سعید کرمی»، معاون فرهنگی و سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، از «توانمندسازی و ارتقاء شبکه رسمی واسطین ازدواج دانشجویی» خبر داد. وی افزود: «اعزام ۱۰ هزار زوج دانشجو به مشهد مقدس از آبان ۱۴۰۴ آغاز و تا پیش از رمضان ادامه خواهد داشت.» کرمی ادامه داد: «آموزش‌های نهاد، نقش کلیدی در پایداری ازدواج‌های دانشجویی داشته است.»

با امضای ۲۳ سند همکاری به ارزش نیم میلیارد دلار، ایران و تاجیکستان گام تازه‌ای در تجارت غیر دلاری برداشتند. علی مدنی زاده، وزیر اقتصاد کشورمان، اعلام کرد: «تهاتر کالا، مبادلات ریالی-سامانی و حساب‌های متقابل بانکی از محورهای توافق است.» به گفته کارشناسان، تاجیکستان می‌تواند به پل انتقال مالی ایران در آسیای مرکزی بدل شود و جایگاه مهمی در سیاست چندگانگی ارزی تهران ایفا کند.

اندیشکده صهیونیستی «موسسه مطالعات امنیت ملی» در گزارشی اعلام کرده است: «تک‌حملات اسرائیل علیه حوثی‌های یمن نتوانسته آن‌ها را متوقف کند.» این اندیشکده تأکید کرد: «حوثی‌ها عنصر کلیدی محور مقاومت بوده و باید یک کارزار طولانی مدت و هماهنگ علیه آنها شکل گیرد.»